

Tehniline kirjeldus

1. Mõisted ja lühendid

Mõiste/Lühend	Kirjeldus
SKA	Sotsiaalkindlustusamet
TEHIK	Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus
SKAIS ₁	Sotsiaalkaitse infosüsteemi vana rakendus
SKAIS ₂	Sotsiaalkaitse infosüsteemi uus rakendus (hõlmab Ametnikurakendust ja Iseteenindust)
eBS	Majandustarkvara Oracle E-Business Suite
JoM	Julgeolekumaks
TM	Tulumaks
TMV	Tulumaksuvaba tulu
TuMS	Tulumaksuseadus

2. Ülevaade

Julgeolekumaks on uus ajutiselt kehtestatud maks, mis oma olemuselt sarnaneb tulumaksuga ning mille rakendamist soovitakse hoida võimalikult sarnane tulumaksuga. Peamiseks erisuseks on maksuvaba tulu mitte kasutamine st julgeolekumaksu rakendatakse alati brutosummale ning julgeolekumaksu rakendatakse ka mõnele mitte tulumaksustatavale hüvitisele.

Vastuvõetud julgeolekumaksu seaduse kohaselt tuleb SKA-l kinni pidada 2% füüsiliste isikute brutotulult alates 01.01.2026 kuni 31.12.2028.

SKA maksab toetusi ja hüvitisi, millest osad on tulumaksustatavad ja seega ka julgeolekumaksustatavad. Hüvitiste saajad on nii Eesti maksuresidendid kui maksumitteresidendid, kellele rakenduvad erinevad tulumaksustamise reeglid. Samale mitteresidendist isikule makstavatele erinevatele hüvitistele võivad kehtida erinevad tulumaksustamise reeglid.

SKAIS₂ tulumaksu arvestus põhineb 4 tulumaksu grupil:

- tulumaksugrupp 1 - tööealised isikud ja gruppi kuuluvad maksumitteresidendid. Kehtib TMV määr, mis hakkab vähenema, kui isiku kogutulu ületab 1200€ kuus ning ei rakendu kogutulu ületamisel 2100€ kuus (nn maksuküür).
- tulumaksugrupp 2 - vanaduspensioniealised ja maksuaasta jooksul vanaduspensioniiikka jõudvad isikud (sh gruppi kuuluvad maksumitteresidendid).
- tulumaksugrupp 3 - Eesti maksu mitteresidendid, hüvitised on esimesest eurosendist tulumaksustavad.
- tulumaksugrupp 4 - Eesti maksu mitteresidendid, hüvitise puhul ei rakendata TMV-d ja tulumaksu kinni ei peeta.

SKA-l on kohustus teostada isikutele tehtavatelt väljamaksetelt kinnipidamisi kohtutäituri aktide alusel, õigus tasaarveldada enam makstud hüvitisi, kohustus peatada väljamakse surnud isikule ning maksta see hiljem pärijatele ja veel mitmeid erisusi, kus vajalik maksete ümber suunamine/jagamine.

SKA-s toimub hüvitiste arvestamine infosüsteemis SKAIS₂ ning väljamaksmine läbi infosüsteemi eBS. Osade hüvitiste brutosummad arvutatakse infosüsteemis SKAIS₁, misjärel need kantakse SKAIS₂-e, kus toimub maksude ja muude kinnipidamiste arvestus.

Maksete protsess on keeruline, protsessidega seotud tehnoloogia kohati vananenud ning selle jõudlus piiripealne. Vanaduspensioniealiste tulumaksuerisuse jõustumisega kaasnesid SKAIS₂ ulatuslikud muudatused, mistõttu on süsteemis välja arendatud peamised töövood ning mitmed alternatiivvood toimivad WAR lahendustel.

3. Lepingu eesmärk

Lepingu eesmärgiks on realiseerida SKAIS₂s julgeolekumaksu rakendamiseks vajalikud arendused ning sellega seonduvad tööd (nt massprotsesside optimeerimine, testimine, juurutamine jne).

4. Tellitavad tööd

Lepinguga tellitakse SKAIS₂ funktsionaalsuse arendamine eesmärgiga tagada seadusele vastav julgeolekumaksu arvestamine, kinnipidamine, deklareerimine ja maksmine.

4.1 Kriitiline funktsionaalsus ehk I etapp

Funktsionaalsus peab võimaldama isikupõhist arvestust, koondandmete loomist, finantskannete teostamist, deklareerimist ja väljamakset.

Lisaks tulumaksustatavatele hüvitistele maksustatakse julgeolekumaksuga ka mõned tulumaksust vabastatud hüvitiste liigid.

Julgeolekumaks rakendub hüvitiste brutosummadele: ei arvesta teiste kinnipidamistega (arest, tulumaks, enammaksed ja maksuvaba tulu). Vähendab väljamakse saaja netosummat, millelt teostatakse kolmandate osapoolte kasuks tehtavaid kinnipidamisi.

Süsteem peab oskama rakendada julgeolekumaksu vastavalt sellele, kas hüvitis on julgeolekumaksustatav ning arvestades isiku maksuresidentsust.

Julgeolekumaks ja tulumaksugrupid - kuna JoM arvestamisel ei ole lubatud mahaarvamised, siis puuduvad erisused TM gruppide 1, 2 ja 3 vahel ning ainsaks erisuseks on TM grupp 4, kus hüvitisi ei tulumaksustata ega julgeolekumaksustata.

JoM puhul on oluline, et:

- arvestab JoM summa igale tingimustele vastavale kohustusele bruto summast.
- vähendab kohustuse neto summat arvestatud JoM võrra.
- oskab arvestada hüvitise tühistamisega, uue määramisega sama perioodi eest, lisahüvitise määramisega s.t iga uue määramisega tekkiva kohustuse juures tuleb JoM maksustatava hüvitise osas arvestada.
- on sarnaselt tulumaksuga kohustusega seotud ja moodustab kohustuse vaates terviku st peab olema võimalik tuvastada millises summas milliselt kohustuselt.
- peab oskama arvestada kohustuse tekkimise ja väljamaksmise ajal kehtivate erinevate JoM tingimustega (kohustus on tekkinud enne JoM kehtimist ja makstakse välja selle kehtimise ajal ja vastupidi).
- arvestab hüvitiste maksepäevade reeglistikuga.

SKA ametnik peab nägema ametnikurakenduses kinni peetud JoM summat AR Arvestatud hüvitised sakil nii arvestatud kui arvestuse ootel hüvitistel.

Julgeolekumaksu rakendamine peab olema konfiguratsioonis seadistatav koos alguse ja lõpu kuupäevaga. Lisaks peab julgeolekumaksu määr olema arendatud infosüsteemi parameetrina, st. protsendimäär ja selle kehtivuse alguse ja lõpu kuupäev.

Maksuinfo peab kanduma TSD-le, lisaveeruna ja oma tunnusega.

Süsteemi jõudlus peab tagama kiire ja sujuva väljamakseprotsessi. Funktsionaalsuse lisandumisel peab süsteem (nii SKAIS2 kui ka eBS) olema jätkuvalt võimeline toimima ettenähtud jõudluses ning maksed tekkima ning jõudma väljamaksmisele vähemalt senises ajaraamis ehk öine kohustuste agregeerimine peab lõppema hiljemalt kell 09:00 hommikul.

4.2 Mittekriitiline funktsionaalsus ehk II etapp

Julgeolekumaksu rakendamiseks mittekriitilised funktsionaalsused saab teostada projekti II etapis.

Juba teadaolevalt saab II etapis teostada kinni peetud JoM nägemise SKA Iseteeninduskeskkonnas.

Praegu puudub isikul võimalus näha arvestust talle määratud hüvitiselt kinni peetud tulumaksu, kasutatud maksuvaba tulu ja muude kinni peetud summade kohta ja seega ka JoM kohta.

Tulumaksu projekti raames on tehtud analüüs, mille arendus jäi teostamata. Käesoleva projekti raames on vajadus täiendada analüüsi [T4 Kinnipeetud TM arvestus ja näitamine hüvitise liigi põhiselt iseteeninduses](#) JoM-i, soovitatavalt ka arestide ning enammaksetega ning realiseerida see.

5. Tööprotsess ja tulemid

Järgnevalt täpsustatakse täitjaga sõlmitud lepingus kirjeldatud tingimusi tööprotsessi, dokumenteerimise, töökorralduse, testimise ja mittefunktsionaalsete nõuete osas.

5.1 Tööprotsess

- 5.1.1 Tööraamistik peab tuginema etapiviisilisele planeerimisele, võimaldades arendusmeeskonna prioriteete jooksvalt muuta;
- 5.1.2 Tööraamistik peab võimaldama süsteemset ülevaadet iga kokkulepitud töö saavutustest;
- 5.1.3 Tööraamistik peab võimaldama arendusmeeskonna tulemuslikkuse (kasvu) jälgimist ajas;
- 5.1.4 Tööraamistik peab tagama, et arendusmeeskond tegeleb omal initsiatiivil enda tulemuslikkuse parandamisega ja parendusettepanekute esitamisega.
- 5.1.5 Täpsem protsess lepatakse kokku tööde käigus.

5.2 Dokumentatsioon

Vastavalt alapunktis 4 kirjeldatud skoobile tuleb töö käigus luua ja täiendada SKAIS2 dokumentatsiooni, milleks on minimaalselt:

- 5.2.1 Funktsionaalsuse ja äriprotsesside kirjeldused kokkulepitud kujul (nt BPMN standard, diagrammid ja kirjeldused Confluence'is) koos ärireeglitega, mida peab olema hiljem

võimalik täiendada järgnevates etappides lisanduva funktsionaalsuse alusel ning siduda tervikliku protsessi- ja ärireeglite kirjeldusega.

5.2.2 Tehniline dokumentatsioon (nt paigaldusjuhendid, Confluence keskkonnas).

5.2.3 Andmemudel.

5.2.4 Dokumentatsiooni täpsed liigid ja sisu formaat lepitakse kokku tööde käigus, kuid see peab vastama minimaalselt järgnevatele nõuetele: [Nõuded arendusprojektide dokumentatsioonile SKAISi näitel - SKAIS2 - Sotsiaalministeeriumi wiki](#).

5.3 Töökorraldus

Projekti töökorraldus toetub kodukorrale. Täitja peab tagama piisava kaasamise ja ülevaadete andmise Tellijale.

5.3.1 Tööde üleandmine

Arendustööde lähtekoodi tarne toimub pideva integreerimise (continuous integration) teel. Tööde järjekord, üleandmise aeg ja UAT tagasiside andmise aeg lepitakse kokku tööde käigus taasesitamist võimaldavas vormis (Tellija ja Täitja poolt).

Töö üleandmisel kontrollib Tellija üle töö nõuetekohasuse ning annab vajadusel tähtaja töö parandamiseks.

Täitja teab, et tellija võib igat üle antud funktsionaalsust paigaldada toodangusse ning täitja peab tagama, et lõplikult valmimata funktsiooni protsessid on võimalik toodangust välja lülitada (feature flags). Funktsioonide sisse-välja lülitamise võimekus lepitakse Tellija ja Täitja vahel kokku tööde käigus.

5.4 Nõuded automaattestimisele

Automaattestimise nõuete täitmisel tuleb lähtuda nõuetest, mis on leitavad siit: [Automaattestide nõuded](#).

Testidega kaetakse serveripoolne ja kasutajaliidese kood. Kaetavuse kontrolliks ja raporteerimiseks seatakse Tellija koodihoidla keskkonnas (Gitlab) üles pideva integratsiooni töövoog, mis seadistatakse koos toimima SonarQube koodi ja testide kaetavuse analüsaatoriga.

Automaattestid peavad üle antavas lähtekoodis continuous-integration'i töövoogu edukalt läbima. Samuti peab Täitja hoolt kandma, et varasemalt loodud testid jäävad töö lõpetamisel edukalt läbitavateks. Nõuete muutumisel peab Täitja viima testid vastavusse uute nõuetega või need eemaldama, kui selliseid nõudeid enam ei eksisteeri.

5.5 Koormustestimised

5.5.1 Iseteenindus peab toetama paralleelset minimaalselt 200 päringut (siinkohal on oodatav arendajapoolne hinnang, kas see on piisav päringute maht, vajadusel tõsta arvu).

5.5.2 API teenustele ning keskmine päringu teenindamise aeg ei tohi olla suurem kui 2 sekundit.

Nõude täitmise kontrolliks tuleb luua koormustestid. Koormustestide tegemine lepitakse Tellija Täitja poolt kokku tööde käigus.

Nõudest eraldi tuleb vaadelda staatiliste failide allalaadimist – need tuleb http serveris puhverdada.

5.6 Mittefunktsionaalsed nõuded

Mittefunktsionaalsete nõuete täitmisel tuleb lähtuda järgnevast:

- 5.6.1 Uue funktsionaalsuse loomisel tuleb lähtuda raamlepingus ja selle lisades kirjeldatud nõuetest.
- 5.6.2 Täpsemad mittefunktsionaalsed nõuded, millest lähtuda on leitavad siit: [Mittefunktsionaalsed nõuded](#)

5.7 Tulemid

Valminud tööde tulemid antakse üle hiljemalt tööde teostamise tähtajaks üleandmise-vastuvõtmise aktiga, tööde tulemid peavad sisaldama:

- 5.7.1 Viiteid dokumentatsioonile Confluence'is;
- 5.7.2 Viited tehtud töödele (Jira piletitena);
- 5.7.3 Viiteid koodile GitLabis.

6. Tööde teostamise tähtaeg

- 6.1.1 Täitja annab töö tellijale üle (so Jira piletid "Ready for AT" ja toodangu keskkonda paigaldatav kvaliteetne lähtekood) etappide kaupa:
 - 6.1.1.1 Punktis 4.1. kirjeldatud I etapi tööd antakse üle mitte hiljem kui 29.08.2025.
 - 6.1.1.2 Punktis 4.2 kirjeldatud II etapi tööd antakse üle mitte hiljem kui 01.12.2025.
- 6.1.2 Tööde üleandmisele järgneb tellija poolne tööde testimine mõistliku aja jooksul ja vajadusel täitja poolne paranduste tegemine üle antud töödes, kui testimise käigus ilmneb, et tööd ei ole lõpptähtajaks teostatud nõuetekohaselt.
- 6.1.3 Täitja tagab tehnilise toe toodangu keskkonnas probleemide lahendamiseks kuni 27.02.2026.
- 6.1.4 Tellijal on õigus pikendada tööde üleandmise tähtaega kui ilmneb tööde ajakavas täitjast sõltumatuid olulisi viivitusi.